

дваццацігата стагоддзя, спяваюць зусім іншы рэпертуар у каталіцкім храме. Але пры некаторых касцёлах існуюць спеўныя супольнасці, якія стараюцца ўзнавіць традыцыйно кананічную літургічную спеву Рымска-каталіцкай царквы.

У Докшыцах існуе харавы калектыў, які складаецца з 23 чалавек рознага ўзросту, розных прафесій, і нават не толькі каталіцкага веравызнання, але і праваслаўнага. Гэта я даве суполынасці (каталіцка і праваслаўная) вельмі цесна існавалі на працягу ўсёй гісторыі хрысціянства на докшыцкай зямлі. Калі касцёл згарэў, а каталіцкі святарам не дазвалялася працаваць (у часы Расійскай імперыі), католікі хадылі да праваслаўных святароў, каб ахрысціць дзяцей альбо пахавалі памёрлага. Людзі жылі і па сёняшні дзень жывучь пад дэвізам «Бог адзін».

Хор парафіі святой Тройцы ў Докшыцах пачаў сваё існаванне 4 красавіка 2010 года. Гэта хор змешчанага тыпу (складаецца з мужчынскіх і жаночых галасоў). Не вельмі часта на сёняшні дзень у «праваслаўных» беларускіх цэрквах можна сустрэць мужчынскія галасы ў харах. Тым больш, што ў докшыцкім хоры колькасць мужчынскіх галасоў збыдлансавана з жаночымі (жаночыя галасы не пераважаюць).

Дэбютаваў хор на найвялікшай урачыстасці Рымска-каталіцкай царквы – Уваскрэсенне Хрыста з пасохальным рэпертуарам але вельмі рознапланавым. На літургіі выконваліся: рэлігійная песня⁴ («Адлегно Бог укроў»); кананічная чатырохгалосная малітва на лацінскай мове («Agnus Dei»); твор сучаснага кампазітара Д. Куша («З радасцю усклікні»); традыцыйны каталіцкі літургічны спеў («Б'юць званы перагад з польскамоўнай песні «Alleluja від дзволу»). Удзельнічаючы ў літургіі Рымска-каталіцкай царквы немалым амінуць такі від песнапенняў, як грыгарыянскі харал⁵. Гэта той від спеваў з якога выдзе адлік прафесійная каталіцкая літургічная музыка. На харале звонаваны галоўныя часткі каталіцкай Святой Імшы – гэта аднагалосны спеў з мноствамі распеваў. Гэта не проста спеў, а свайго роду малітоўнаўная медытацыя, разважанне. Для запісу грыгарыянскага харалу выкарыстоўвалі нататцы розных відаў (літары, мензуральная нататка, салымізацыя і інш.), залежна ад эпохі. У познім сярэднявеччы пачалі выкарыстоўваць нататцы, якая называецца неўменнай⁶. Докшыцкі хор

⁴Рэлігійная песня і называецца народная практыка, якая існуе ў паўсацэлярным жыцці і выкарыстоўваецца кожны раз пры тых ці іншых абставінах з асабліва практычнымі мэтамі: абавязчыць, вывесцішы асновы адносіч чалавека да Бога, пазнаць асновы веры. Іншыя словы, гэта музыка, якая ўваходзіць у бег і ўдзельнічае ў ім, абдыраючыся на хрысціянскія катэгорыі. Рэлігійная песня дучыць у сабе даве музычную традыцыю рэлігійную і народную.

⁵Тэрмін «грыгарыянскі харал» паходзіць ад імя Грыгорыя I Вялікага (папа Рымскі ў 590–604 гадах). Грыгорый Вялікі саставаў літургічныя абход (зборнік літургічных песнапенняў «Антыфанарый»).

⁶Неўменная нататка – гэта нот пры дапамозе знакаў (кропак (punctum), крыжак (crux), але не звычайныя паказвалі дакладны чыс трынанная нота альбо дакладную вышыню нота. Спачатку запісвалася такая нататка без ліній, а пазней на чатырох лініях [3, с. 84].

спявае па сярэднявечных нотах.

З 2010 году хор заўсёды суправаджае ўсе святы Рымска-каталіцкага прыходу ў Докшыцах: Пасха, Спасланне духа Святога, дзень Святой Тройцы, дзень паміці ўсіх памёрлых, Божае нараджэнне. Акрамя вышкіх гадавых святяў харысты ўшаноўваюць спевам некаторых святых, якія маюць непасрэднае дачыненне да жыцця парафіі: гэта святая Марыя дз Маціяс (заснавальніца ордэна сясцёр Аларатоўка Крывы Хрыста, якія працуюць у докшыцкай парафіі) і Святы Францішак (заснавальнік французскаскаскага ордэну братаў капіцанаў да якіх належалі айцы і браты законныя докшыцкай парафіі), а таксама Святая Цэцылія (з'яўляецца апякункай касцельнай музыкі). Неаднаразова спеў хора суправаджаў святарскія і масскія пасведчанні братаў і сясцёр законных.

Манера спева хору крыху незвычайная. Гэта не класічны акадэмічны спеў, а простага бытавая манера, набліжана я да акадэмічнай. У дзельнікі хору – гэта людзі без музычнай адукацыі і спяваюць разам не так дэўно, таму манера атрымаецца вельмі самабытна я каларытная. У рэлігійнай музыцы галоўнае – сэнс, змест і тое што чалавек спявае ад сэрца, з душой і шчыра. Святы Геронім казаў, што нават «вышце касцёльнае» можа быць прыемным для Бога, калі яно (вышце – непрыемны, фальшывы спеў) выходзіць ад чыстага сэрца.

Докшыцкі хор яшчэ не можа спяваць творы міравой каталіцкай класікі, напрыклад месы Моцарта, Баха (у слых некамоу тэхнічных магчымасцях), але некаторыя часткі з тых ці іншых кампазіцый выконвае хор «Алегно» з араторы «Месія» Гендзія, «Ода для радасці» хор з 9 сімфоніі Бетховена. І гэта таксама вельмі знакава для простага парафіяльнага хору маленькага гарадка на Беларусі. Па-першае, такія творы развіваюць круглагляд не толькі спявакоў, але і вернікаў, якія прыходзіць у храм памаліцца. Па-другое, такія творы дазваляюць харыстам выпрацоўваць больш складаную вакальную тэхніку (у параўнанні з той, якой яны выдольваюць).

Хор спявае не толькі у докшыцкай святыні. Сявакі падзяліліся сваёй музычнай малітвай з вернікамі суседніх парафій: в. Валкалата, в. Даўт-нава, в. Барозаўка, в. Гніздылава, в. Порлішчы.

Каталіцкай літургіі заўсёды спадарожнічала музыка. Пытанні рэлігійнай музыкі закранялі навукоўцаў і тэарэтыкі ўсіх культурна-гістарычных эпох. Сучаснае кіраўніцтва Рымска-каталіцкай царквы не абмянае увагай літургічны спеў. Гэта тэма неаднаразова абмяркоўвалася кардыналамі і музычнай радзай царквы.

Па інфармацыі Ватыканскага радзё, кардынал Джанфранка Равазі падкрэсліў, што, акрамя музыкі мінулых часоў, Касцёл мае патрэбу ў вялікіх сучасных музыкантах, творы якіх дазволілі б перажываць літургію дзюкуючы новай мове. На думку кардынала, жаданне чупь у касцёле